

Ohjeita lukion lukudiplomin suorittajalle

Lukudiplomia varten luetaan 20 kirjaa koko lukioaikana. Kirjoja valitaan lukion listalta jokaisen alaotsikon alta.

Jokaisesta luetusta kirjasta tehdään pääsääntöisesti yksi tehtävä. Mutta on myös mahdollista vertailla kirjoja tai muuten yhdistää kaksi tai useampi kirja samaan tehtävään, joka on sitten hieman laajempi kuin vastaava tehtävä yhdestä kirjasta tehtynä.

Valitse erilaisia tehtäviä.

Kun olet lukenut kirjan ja tehnyt siitä tehtävän, saat opettajaltasi merkinnän. Sitten kun olet saanut merkinnän kaikista 20 kirjasta, olet suorittanut lukudiplomin.

Tehtävät

1. Kirjoita samaa tyyliä tavoitellen 4 – 5 kappaleen teksti siitä, mitä on tapahtunut ennen teoksen alkua ja lopun jälkeen tai kirjoita erilainen loppu.
2. Ota selvää historiallisista tapahtumista, joihin kirjan tapahtumat liittyvät. Mihin yhteiskunnallisiin kysymyksiin kirja viittaa tai ottaa jopa kantaa? – Kirjoita 4 – 5 kappaleen teksti.
3. Valitse listalta kaksi kirjaa, joissa on temaattista, juonellista tai muuta yhtäläisyyttä. Vertaile teeman käsittelytapaa ja juonellisia ratkaisuja.
4. Katso kirjan elokuvaversio ja pohdi kirjallisen ja elokuvallisen esitystavan eroja.
5. Jos olisit elokuvaohjaaja ja tekisit kirjasta elokuvan, minkälaisen elokuvan tekisit? – Kirjaa muistiin suunnitelmasi: henkilövalintoja, dialogia, kohtauksia, tapahtumapaikkoja, kuvakulmia, taustamusiikkia, äänimaisemaa, värejä, tunnelmia, valaistusta, erikoistehosteita, puvustusta.
6. Kirjoita essee kirjasta. Käytä apunasi 3. tai 5. kurssin kirjallisuudesta kirjoittamisen ohjeita.
7. Kirjoita lukemasi sarjakuva-albumi novellin muotoon.
8. Tutustu kirjailijan kotisivuihin. Vertaa lukemaasi teosta muihin esiteltyihin teoksiin. Millainen paikka lukemallasi teoksella on kirjailijan tuotannossa?
9. Mitä tyyliä kirja ja kirjailija edustavat? Tee luettelo samaan tyyliin kuuluvista kirjailijoista, säveltäjistä, kuvataiteilijoista, arkkitehteistä tms. Voit nimetä myös yksittäisiä taideteoksia, elokuvia tai kulttuuritapahtumia, jotka liittyvät kirjaan, kirjailijaan tai niiden edustamaan tyyliin ja aikakauteen.

10. Tee kirjan käännekohtasta tai muusta juonen kannalta tärkeästä kohtasta maalaus, piirustus, valokuvakollaasi, näytelmä, pantomiimi tai sarjakuva.
11. Tee lavastussuunnitelma näytelmään.
12. Kirjoita arvostelu koulusi lehteen tai johonkin muuhun oikeaan tai kuvitteelliseen lehteen. Lehti voi olla painettu tai verkossa ilmestyvä.
13. Millainen kertoja teoksessa on? Mitkä muut kertojaratkaisut sopisivat teokseen? Vaihda minäkertoja kolmannen persoonan kertojaa tai toisinpäin ja kirjoita teoksen yksi luku toisella kerrontatekniikalla. Ota huomioon, mihin kaikkeen vaihdos vaikuttaa.
14. Valitse käännöskirja, jonka alkuperäiskieltä osaat. Etsi kirjan alkuperäinen versio ja vertaile käännöstä siihen. Voit tarkastella käännöstä kokonaisuutena tai vain valittuja kohtia. Mikä on onnistunutta, mikä vähemmän onnistunutta? Voit myös kääntää itse jonkun kohdan kirjasta ja verrata sitten käännöstäsi ammattikäntäjän tekstiin.
15. Järjestäkää muiden diplominsuorittajien kanssa kirjallisuuspaneeli. Valitkaa yksi teema (esim. ”ihminen ja luonto”) ja keskustelkaa siitä nimenomaan lukemanne kirjojen avulla.
16. Pidä kirjapäiväkirjaa tai -blogia. Kirjaa ylös kirjan herättämiä omia ajatuksia ja tunnelmia.
17. Osallistu verkossa käytävään kirjallisuuskeskusteluun, esimerkiksi Rihmasto.net tai muulla sivulla.
18. Valitse neljä runoa. Mieti niiden tunnelmaa. Mitkä värit ja minkälainen musiikki kuvaisivat parhaiten tunnelmaa? Valitse tuntemiasi sävelmiä tai sävellä itse.
19. Etsi lukemastasi runokokoelmasta kolme erilaista runoa. Miksi ne eroavat toisistaan? Miten ne kuvastavat runokokoelman tematiikkaa?
20. Kirjoita runo, joka sopisi tyyllillisesti tai temaattisesti lukemaasi runokokoelmaan.
21. Rakenna oma tehtävä. Esitä se opettajallesi.